

ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ

ਲਈ

ਮਾਲਵਾ ਨਹਿਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ

(ਬੇਸਲਾਈਨ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਵਧੀ- ਮਾਨਸੂਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਮੌਸਮ (ਮਾਰਚ-ਮਈ 2025)

(ਬੇਸਲਾਈਨ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਵਧੀ- ਮਾਨਸੂਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾ ਮੌਸਮ (ਅਕਤੂਬਰ-ਦਸੰਬਰ 2025)

(ਬੇਸਲਾਈਨ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਵਧੀ- ਮਾਨਸੂਨ ਸੀਜ਼ਨ (ਜੂਨ-ਸਤੰਬਰ 2025)

ਟੀਓਆਰ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੰ.	ਐਸਆਈਏ/ਪੀਬੀ/ਆਰਆਈਵੀ/541958/2025
ਫਾਈਲ ਨੰ.	2025/ToR/F/60
ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਖੇਤਰ	ਕਮਾਂਡ 86087 ਹੈਕਟੇਅਰ
ਟਿਕਾਣਾ	ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ , ਫਰੀਦਕੋਟ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ □

ਬਿਨੈਕਾਰ

ਜਲ ਸਰੋਤ ਵਿਭਾਗ,
ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ

ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਲਾਹਕਾਰ:

CONSULTANT
P&M Solution
C-88, Sector 65, Noida -201301 – U.P
A QCI –NABET Accredited Organization

1.0 ਜਾਣ-ਪਛਾਣ

ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਮਾਲਵਾ ਨਹਿਰ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਜੱਟਾਂਵਾਲੀ ਵਿਖੇ ਹਰੀਕੇ ਹੈਂਡਵਰਕਸ ਤੋਂ 8.46 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਲੰਬਾਈ 141.07 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਵੜਿੰਗਾ ਖੇੜਾ ਦੇ ਨੇੜੇ ਖਤਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਜਲ ਵਾਹਕ ਕਮ ਵੰਡ ਚੈਨਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਅਤੇ ਮੁਕਤਸਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਚੱਲੇਗਾ। ਨਹਿਰ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ 2005.36 ਕਿਊਸਿਕ ਪਾਣੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 86087 ਹੈਕਟੇਅਰ CCA ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਨਹਿਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਲਈ ਮਾਲਵਾ ਨਹਿਰ ਵਜੋਂ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਰਹਿੰਦ ਨਹਿਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਤਣਾਅ ਨੂੰ ਘਟਾਏਗਾ। ਖੇਤਰ ਦੇ ਭੂਗੋਲਿਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਰਵੇਖਣਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਮਾਂਡ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸਤਹ ਪੱਧਰ (NSL) ਮਾਲਵਾ ਚੈਨਲ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪੂਰੇ ਸਪਲਾਈ ਪੱਧਰ (FSL) ਦੇ ਪੱਧਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਾਂ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਉੱਚੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸਿੰਚਾਈ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਢੁਕਵਾਂ ਅਤੇ ਕਿਫ਼ਾਇਤੀ ਤਰੀਕਾ, ਭਾਵ, ਗੁਰੂਤਾ ਪ੍ਰਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਿੰਚਾਈ ਲਈ ਕਮਾਂਡ ਥਰੂ ਲਿਫਟ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸਥਿਰਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸੁਰਜੀ ਊਰਜਾ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਲਿਫਟਿੰਗ ਪੰਪ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ।

ਮਿਆਰੀ ਟੀਓਆਰ ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ, ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 11.07.2025 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਪਛਾਣ ਨੰਬਰ TO25B0502PB5318201N ਸੀ।

2.0 ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਮਰਥਕ

ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਜਲ ਸਰੋਤ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 1: ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ

ਪੈਰਾਮੀਟਰ	ਨਿਰਧਾਰਨ
ਨਹਿਰ ਦੀ ਲੰਬਾਈ	141.07 ਕਿਲੋਮੀਟਰ
ਕਲਚਰੇਬਲ ਕਮਾਂਡ ਏਰੀਆ (CCA)	86,087 ਹੈਕਟੇਅਰ (ਹੈਕਟੇਅਰ)

ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਮਾਲਵਾ ਨਹਿਰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਅਬੋਹਰ ਅਤੇ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਘਾਟ ਵਾਲੇ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਏਗੀ। ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਚੈਨਲ ਦੀ ਡਿਸਚਾਰਜ ਸਮਰੱਥਾ 2005.36 ਕਿਊਸਿਕ ਹੋਵੇਗੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਗਭਗ 2 ਲੱਖ ਹੈਕਟੇਅਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਿੰਚਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਨਹਿਰ ਦੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਪੈਂਦੇ ਖੇਤਰ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦਾ ਇੱਕ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲ ਸਰੋਤ ਬਣਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਖੇਤਰ ਦੀ ਫਸਲ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੀ ਔਸਤ ਤੱਕ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਰਾਜ ਦੇ ਇਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਭੂਮੀਗਤ ਪਾਣੀ ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਅਤੇ ਭੂਮੀਗਤ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਾੜੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸਾਰਣੀ 2: ਮਾਲਵਾ ਨਹਿਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ

1. ਆਮ		
(ੳ)	ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਨਾਮ	ਮਾਲਵਾ ਨਹਿਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ
(ਅ)	ਤਹਿਸੀਲ/ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ/ਰਾਜ	ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ
(ੲ)	ਟੇਕ ਆਫ ਪੁਆਇੰਟ	ਹਰੀਕੇ ਵਾਟਰਵਰਕਸ
(ਸ)	ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਬਿੰਦੂ-ਅਕਸ਼ਾਂਸ਼ ਅਤੇ ਲੰਬਕਾਰ	31° 4'46.60" ਉੱਤਰ ਅਤੇ 74°54'46.30" ਪੂਰਬ
(ਹ)	ਅੰਤਮ ਬਿੰਦੂ-ਅਕਸ਼ਾਂਸ਼ ਅਤੇ ਲੰਬਕਾਰ	29°58'48.47" ਉੱਤਰ ਅਤੇ 74°34'54.04" ਪੂਰਬ
(ਐਫ)	ਦਰਿਆ/ਨਦੀ ਉਪ-ਬੇਸਿਨ/ਬੇਸਿਨ	ਸਤਲੁਜ ਸਬ-ਬੇਸਿਨ
(ਜੀ)	ਕਮਾਂਡ ਖੇਤਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ	ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਤਹਿਸੀਲ ਜ਼ੀਰਾ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਫਰੀਦਕੋਟ, ਕੋਟਕਪੂਰਾ, ਮੁਕਤਸਰ, ਮਲੋਟ ਅਤੇ ਗਿੱਦੜਬਾਹਾ।
(ਹ)	ਪਹੁੰਚਯੋਗਤਾ	ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਾਈਟ ਤੱਕ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਅਤੇ ਹਾਈਵੇਅ ਰਾਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੜਕਾਂ ਹਨ: SH 703 A (ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਮਖੂਰ ਰੋਡ), SH 20 (ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਜ਼ੀਰਾ ਰੋਡ), SH 5, SH 54, ਫਰੀਦਕੋਟ ਰੋਡ, SH 754, SH 7 ਅਤੇ SH 9। ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਪੱਛਮ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਨਹਿਰ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 16 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਹੈ।
(i)	ਨਹਿਰ ਦੀ ਲੰਬਾਈ	141.07
(ਜੇ)	ਨਹਿਰ ਦੀ ਡਿਸਚਾਰਜ ਸਮਰੱਥਾ	2005.36 ਕਿਊਸਿਕ
2. ਵਿੱਤੀ ਪਹਿਲੂ		
1	ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਲਾਗਤ	2528.1 ਕਰੋੜ
2	ਬੀ.ਸੀ. ਅਨੁਪਾਤ	1.915:1
3. ਮਾਲਵਾ ਚੈਨਲ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ		
(ੳ)	ਬੈਂਡ ਦੀ ਚੌੜਾਈ (ਫੁੱਟ ਵਿੱਚ)	16.25
(ਅ)	ਪੂਰੀ ਸਪਲਾਈ ਡੂੰਘਾਈ (ਫੁੱਟ ਵਿੱਚ)	14.00

(ੲ)	ਮੁਫਤ ਬੋਰਡ (ਫੁੱਟ ਵਿੱਚ)	2.46
(ਸ)	ਪਾਸੇ ਦੀ ਢਲਾਣ	1.50:1
(ਹ)	ਨਹਿਰ ਦੀ ਲੰਬਾਈ	141.07 ਕਿਲੋਮੀਟਰ
(ਐਫ)	ਢਲਾਣ ਪੇਵਰਾਂ ਦੀ ਮੋਟਾਈ	100 ਮਿਲੀਮੀਟਰ
(ਜੀ)	ਢਲਾਣ ਲਈ HDPE ਲਾਈਨਰਾਂ ਦੀ ਮੋਟਾਈ	750 ਮਾਈਕਰੋਨ
4. ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਖਪਤ		
(ੳ)	ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਖਪਤ	16113.06 ਯੂਨਿਟ
5. ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਅ		
(ੳ)	ਸੁਰੱਖਿਆ ਪੌੜੀ	ਹਰ 1000 ਫੁੱਟ ਦੇ ਅੰਤਰਾਲ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
(ਅ)	ਦੂਰੀ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਦੇ ਥੰਮ੍ਹ	ਹਰ 500 ਫੁੱਟ ਦੇ ਅੰਤਰਾਲ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

3.0 ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਸਥਾਨ

ਮਾਲਵਾ ਸਿੰਚਾਈ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਰਣਨੀਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਰਾਜਸਥਾਨ ਫੀਡਰ ਨਹਿਰ ਦੇ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਲਾਕ/ਤਹਿਸੀਲ ਜ਼ੀਰਾ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਅਤੇ ਕੋਟਕਪੂਰਾ; ਫਰੀਦਕੋਟ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਲਾਕ/ਤਹਿਸੀਲ ਫਰੀਦਕੋਟ; ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਲਾਕ/ਤਹਿਸੀਲ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ, ਗਿੱਦੜਬਾਹਾ ਅਤੇ ਮਲੋਟ ਅਧੀਨ ਆਵੇਗਾ।

ਇਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਿੰਚਾਈ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਥਾਨ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਹੈ। ਨਵੀਂ ਮਾਲਵਾ ਨਹਿਰ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਪਾਣੀ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਿਕਲਪਕ ਸਰੋਤ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਰਹਿੰਦ ਫੀਡਰ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਵਾਧਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੋਵੇਗੀ।

- ਬੁਟੇਵਾਲਾ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਾਈਟ ਤੋਂ 1.36 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪੱਛਮ ਵੱਲ।
- ਸਭ ਤੋਂ ਨੇੜਲਾ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਾਈਟ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 65.0 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਹੈ।

ਸਾਈਟ ਦੇ ਭੂਗੋਲਿਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂਕ ਹਨ:

ਅਕਸ਼ਾਂਸ਼ 31°4'46.83" ਉੱਤਰ,

ਲੰਬਕਾਰ 74°54'45.55" ਪੂਰਬ,

ਟੋਪੋਸ਼ੀਟ ਨੰ. 44J/10,44J/11, 44J/12,44J/13 ਅਤੇ 44J/14.

4.0 ਬੁਨਿਆਦੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਥਿਤੀ

ਬੇਸਲਾਈਨ ਡੇਟਾ ਤਿੰਨ ਮੌਸਮਾਂ [ਮੌਨਸੂਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਮੌਸਮ (ਮਾਰਚ-ਮਈ 2025), ਮੌਨਸੂਨ ਸੀਜ਼ਨ (ਜੂਨ-ਸਤੰਬਰ 2025) ਅਤੇ ਮੌਨਸੂਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾ ਮੌਸਮ (ਅਕਤੂਬਰ-ਦਸੰਬਰ 2025)] ਵਿੱਚ 10 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਭੌਤਿਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਭੂਮੀ ਵਰਤੋਂ

ਭੂ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਨੀਂਹ ਸਮਰੱਥ ਪੱਥਰ (ਡੈਕਨ ਟ੍ਰੈਪਸ/ਵਿੰਧਿਆਨ ਸੈਂਡਸਟੋਨ) ਤੋਂ ਬਣੀ ਹੈ। ਭੂਮੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਐਨ ਖੇਤਰ (1261.98 ਵਰਗ ਕਿਲੋਮੀਟਰ) ਦਾ 69.58% ਹਿੱਸਾ ਫਸਲੀ ਭੂਮੀ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਭੂਗੋਲਿਕਤਾ ਵਿੱਚ ਢਲਾਣ ਵਾਲਾ ਭੂਮੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਢਲਾਣ ਵਾਲੇ ਮੈਦਾਨਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕੈਚਮੈਂਟ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ 30 ਡਿਗਰੀ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਢਲਾਣਾਂ ਤੱਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਾਣੀ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ (ਨਾਜ਼ੁਕ ਆਧਾਰ ਰੇਖਾ ਸਥਿਤੀ)

ਪਾਣੀ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਤੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਏ:

- **ਭੂਮੀਗਤ ਪਾਣੀ:** ਭੂਮੀਗਤ ਪਾਣੀ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਲਈ IS 10500:2012 ਦੇ ਮਿਆਰਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੁੱਲ ਘੁਲਣਸ਼ੀਲ ਠੋਸ ਪਦਾਰਥ (TDS) ਅਤੇ ਖਾਰੀਤਾ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਸੀਮਾਵਾਂ (AL) ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਈ ਪਰ ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਆਗਿਆਯੋਗ ਸੀਮਾਵਾਂ (PL) ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਹੀ।
- **ਸਤਹੀ ਪਾਣੀ (ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਸੂਚਕ):** ਸਤਹੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੰਬੰਧੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਭੌਤਿਕ ਮਾਪਦੰਡ (pH, DO) ਕਾਫ਼ੀ ਹਨ, ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਸੂਚਕ ਅਕਸਰ ਨਹਾਉਣ ਅਤੇ ਮੱਛੀਆਂ ਫੜਨ ਲਈ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ:
 - **ਬਾਇਓਕੈਮੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ ਡਿਮਾਂਡ (BOD):** ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ BOD 13.0 mg/l ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ, ਜੋ ਕਿ CPCB ਕਲਾਸ B (ਆਊਟਡੋਰ ਬਾਥਿੰਗ) ਦੇ 3 mg/l ਦੇ ਮਿਆਰ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ।
 - **ਕੁੱਲ ਕੋਲੀਫਾਰਮ:** ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁੱਲ ਕੋਲੀਫਾਰਮ 14.8×10^3 MPN/100 ਮਿ.ਲੀ. ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ, ਜੋ ਕਿ CPCB ਕਲਾਸ C (ਇਲਾਜ/ਕੀਟਾਣੂ-ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੀਣ ਵਾਲਾ ਪਾਣੀ) ਦੇ

5000 MPN/100 ਮਿ.ਲੀ. ਦੇ ਮਿਆਰ ਅਤੇ CPCB ਕਲਾਸ B ਦੇ 500 MPN/100 ਮਿ.ਲੀ. ਦੇ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਛਾੜਦਾ ਹੈ।

- ਇਹ ਮੌਜੂਦਾ ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਹਾਅ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮਾਈਕ੍ਰੋਬਾਇਲ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਅੰਬੀਨਟ ਹਵਾ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ (AAQ) ਸਥਿਤੀ

ਅੰਬੀਨਟ ਏਅਰ ਕੁਆਲਿਟੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਿੰਨੋਂ ਮੌਸਮਾਂ ਦੌਰਾਨ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ/ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅੰਬੀਨਟ ਏਅਰ ਕੁਆਲਿਟੀ ਮਿਆਰਾਂ (NAAQS) ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਨ।

- ਕਣ ਪਦਾਰਥ ਦੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 98 ਵੀਂ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਗਾੜ੍ਹਾਪਣ $89.2 \mu\text{g}/\text{m}^3$ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜੋ ਕਿ $100 \mu\text{g}/\text{m}^3$ ਦੀ NAAQS ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਰਹੀ।
- $40.2 \mu\text{g}/\text{m}^3$ ਦੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 98ਵੇਂ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ, ਜੋ ਕਿ $\mu\text{g}/\text{m}^3$ ਦੀ NAAQS ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਹੇਠਾਂ ਹੈ।
- ਗੈਸੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕਾਂ, ਸਲਫਰ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ ਅਤੇ ਨਾਈਟ੍ਰੋਜਨ ਦੇ ਆਕਸਾਈਡ, ਨੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਪੱਧਰ ਦਿਖਾਇਆ, $12.8 \mu\text{g}/\text{m}^3$ ਅਤੇ $28.5 \mu\text{g}/\text{m}^3$ 'ਤੇ ਸਿਖਰ 'ਤੇ, ਜੋ ਕਿ $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$ ਲਈ NAAQS ਮਿਆਰ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਹੇਠਾਂ ਸਾਫ਼ ਬੇਸਲਾਈਨ ਹਵਾ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਅੰਬੀਨਟ ਸ਼ੋਰ ਵਾਤਾਵਰਣ

ਅੰਬੀਨਟ ਸ਼ੋਰ ਨਿਗਰਾਨੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰੰਤਰ ਸ਼ੋਰ ਪੱਧਰ (Leq) ਸਾਰੇ ਮੌਸਮਾਂ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ/ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ (ਦਿਨ: 55 dB(A), ਰਾਤ: 45 dB(A)) ਲਈ CPCB ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

- ਦਿਨ ਦਾ ਔਸਤਨ ਸਮਾਂ 49.4 dB(A) ਤੋਂ 52.9 dB(A) ਤੱਕ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਰਾਤ ਦਾ ਸਮਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਘੱਟ ਸੀ, 36.2 dB(A) ਤੋਂ 39.3 dB(A) ਤੱਕ।
- ਹਾਲਾਂਕਿ, ਤਤਕਾਲ ਪੀਕ ਸ਼ੋਰ ਘਟਨਾਵਾਂ (L_{max}) ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਨੇ 55 dB(A) ਦਿਨ ਦੇ ਮਿਆਰ ਤੋਂ ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ ਵੱਧ ਦਿਖਾਇਆ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸੁੱਕੇ ਮੌਸਮਾਂ ਦੌਰਾਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤਤਕਾਲ ਪੀਕ (L_{max}) 57.6 dB(A) ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ।

ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਜੀਵ ਵਿਗਿਆਨ

- **ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ:** ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਕਿਸਮ, ਲਿਥਿਕ ਉਸਟੋਰਥੈਟਸ, "ਗੰਭੀਰ ਕਟੌਤੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ" ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨੇ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਘੱਟ ਨਾਈਟ੍ਰੋਜਨ ($156 \text{ ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ/ਹੈਕਟਰ}$ ਤੋਂ 271

ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ/ਹੈਕਟਰ) ਪਰ ਜੈਵਿਕ ਕਾਰਬਨ, ਫਾਸਫੋਰਸ ਅਤੇ ਪੋਟਾਸ਼ੀਅਮ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨੇ ਤੋਂ ਉੱਚ ਪੱਧਰਾਂ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਸਹੀ ਖਾਦ ਪਾਉਣ ਨਾਲ ਇਸਦੀ ਉੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।

- **ਜੈਵਿਕ ਵਾਤਾਵਰਣ:** ਸੁੱਕੇ ਪਤਝੜ ਵਾਲੇ ਜੰਗਲ ਦੇ 459.0756 ਹੈਕਟੇਅਰ ਦੇ ਸਥਾਈ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਇੱਕ ਖਾਸ ਜੈਵ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਯੋਜਨਾ (BMP) ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਜੰਗਲਾਤ (CA) ਯਤਨਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਡਿਊਲ I ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਵੇ ਕ੍ਰਿਸਟੈਟਸ (ਭਾਰਤੀ ਮੋਰ), ਨਾਜਾ ਨਾਜਾ (ਭਾਰਤੀ ਕੋਬਰਾ), ਪਾਈਅਸ ਮਿਊਕੋਸਾ (ਚੂਹਾ ਸੱਪ), ਵਾਰਾਨਸ ਬੇਂਗਹਾਲੇਨਸਿਸ (ਆਮ ਭਾਰਤੀ ਮਾਨੀਟਰ ਕਿਰਲੀ), ਉਰਵਾ ਐਡਵਰਡਸੀ (ਆਮ ਮੁੰਗੁਜ਼), ਫੇਲਿਸ ਚੌਸ (ਜੰਗਲ ਬਿੱਲੀ), ਵੁਲਪਸ ਬੇਂਗਹਾਲੇਨਸਿਸ (ਲੁੰਬੜੀ) ਅਤੇ ਹਾਈਸਟ੍ਰਿਕਸ ਇੰਡੀਕਾ (ਭਾਰਤੀ ਕਰੈਸਟਡ ਪੇਰਕੁਪਾਈਨ) ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

5.0 ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਉਪਾਅ

ਉਸਾਰੀ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਪੜਾਅ ਲਈ ਸੰਭਾਵੀ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਸਥਾਈ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬਦਲਾਵਾਂ ਲਈ ਸਥਾਈ, ਫੰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਘਟਾਉਣ ਦੀਆਂ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਉਸਾਰੀ ਪੜਾਅ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ (ਹਵਾ ਅਤੇ ਸ਼ੋਰ)

ਕੱਚੀਆਂ ਢੇਆ-ਢੁਆਈ ਵਾਲੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਤੋਂ ਭਗੌੜੇ ਧੂੜ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਨੂੰ ਮਾਡਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੜਕ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਬੇਕਾਬੂ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਸਾਈਟ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਿਖਰ ਵਾਧੂ ਗਾੜ੍ਹਾਪਣ ਹੋਵੇਗਾ। ਘਟਾਉਣਾ ਨਿਯਮਤ ਪਾਣੀ ਦੇ ਛਿੜਕਾਅ (70% ਤੱਕ ਧੂੜ ਦਬਾਉਣ ਦੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ) ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸਮੱਗਰੀ ਆਵਾਜਾਈ ਵਾਹਨਾਂ ਲਈ ਤਰਪਾਲ ਕਵਰ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰੀਸੈਪਟਰ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਸ਼ੋਰ ਪੱਧਰ 49.9 ਅਤੇ 53.6 dB(A) ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ CPCB ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਮਿਆਰ 55 dB(A) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਕਿੱਤਾਮੁਖੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ (OHS) ਯੋਜਨਾ ਉੱਚ-ਸ਼ੋਰ ਵਾਲੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ 200 ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਕਰਣ (PPE), ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਈਅਰਪਲੱਗ/ਮਫ, ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਪੜਾਅ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਵਾਹ ਪ੍ਰਤੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ

ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਨਹਿਰ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਵਾਧੂ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ, ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਨਹਿਰ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਨਹਿਰ ਜਾਂ ਦਰਿਆਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਹ 'ਤੇ ਕੋਈ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ। ਨਾਲ ਹੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ। ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸੀਸੀਏ ਵਿੱਚ ਸਿੰਚਾਈ ਸਹੂਲਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਭੂਮੀਗਤ ਪਾਣੀ ਦੇ ਜਲ ਭੰਡਾਰਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਘਟਾਏਗਾ ਅਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੇ ਜਲ ਭੰਡਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰੀਚਾਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ।

ਭੂ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਤੇ ਭੂਚਾਲ ਸੰਬੰਧੀ ਜੋਖਮ ਪ੍ਰਬੰਧਨ

ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਭੂਚਾਲ ਜ਼ੋਨ III ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਢਾਂਚਾਗਤ ਇਕਸਾਰਤਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਭੂਚਾਲ ਡਿਜ਼ਾਈਨ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਾਈਟ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਚਾਲ ਪੈਰਾਮੀਟਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਲਈ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅੰਤਿਮ ਨਤੀਜੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤਕਨੀਕੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਜਲ ਕਮਿਸ਼ਨ (CWC) ਦੀ ਭੂਚਾਲ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਪੈਰਾਮੀਟਰਾਂ 'ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮੇਟੀ (NCSDP) ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਖ਼ਤ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਖੇਤਰੀ ਭੂਚਾਲ ਦੇ ਖਤਰਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 3: ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਉਪਾਅ

ਪ੍ਰਭਾਵ ਸ੍ਰੇਣੀ	ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਭਾਵ	ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਉਪਾਅ
ਭੂਮੀ/ਗੋਲਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ	ਖੁਦਾਈ ਕੀਤੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਉਤਪਤੀ	ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਪੂਰੇ ਰੀਂਦਗੀ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹ ਭਰਨ ਅਤੇ ਸੰਕੁਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
ਹਵਾ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ (ਨਿਰਮਾਣ)	ਭਰੌੜਾ ਧੂੜ ਨਿਕਾਸ	ਮਾਡਲਿੰਗ ਨੇ ਬੇਕਾਬੂ ਸਿਖਰ ਭੂਮੀ ਪੱਧਰੀ ਗਾੜ੍ਹਾਪਣ (GLC) ਦਿਖਾਇਆ, ਘਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪਾਣੀ ਦਾ ਛਿੜਕਾਅ (70% ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਤੱਕ) ਅਤੇ 50 ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਵਾਹਨਾਂ ਲਈ ਤਰਪਾਲ ਦੇ ਕਵਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।
ਸ਼ੋਰ ਦੇ ਪੱਧਰ	ਉਪਕਰਣ ਸ਼ੋਰ (76-95 dB(A))	ਨੇੜਲੇ ਰੀਸੈਪਟਰ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਸੰਚਤ ਸ਼ੋਰ ਪੱਧਰ 55 dB(A) ਦੀ CPCB ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇੱਕ ਕਿੱਤਾਮੁਖੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ (OHS) ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ 200 ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆਏ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ PPE (ਈਅਰਪਲੱਗ/ਮਫ) ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।
ਪਾਣੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ	ਹੇਠਾਂ ਵੱਲ ਵਹਾਅ	ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਵਾਧੂ ਪਾਣੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਨਹਿਰ ਵਿੱਚ

ਪ੍ਰਭਾਵ ਸ਼੍ਰੇਣੀ	ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਭਾਵ	ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਉਪਾਅ
	ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ	ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

6.0 ਵਿਕਲਪਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ (ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਅਤੇ ਸਾਈਟ)

ਅੰਤਿਮ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਵਿਕਲਪਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ (ਅਧਿਆਇ 5 EIA/EMP ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ), ਨਹਿਰ ਨੂੰ ਅਨੁਕੂਲ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਪਾਣੀ-ਕੁਸ਼ਲ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ।

ਵਿਕਲਪਿਕ ਸਾਈਟ ਚੋਣ ਅਤੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਅਨੁਕੂਲਨ

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਡਬਲਿਊਆਰਡੀ ਕੋਲ ਹਰੀਕੇ ਵਾਟਰ ਹੈੱਡਾਂ 'ਤੇ ਸਰਹਿੰਦ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਫੀਡਰ ਮੂਲ ਬਿੰਦੂ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨਵੇਂ ਮਹੱਤਵਾਕਾਂਖੀ ਵਾਟਰ ਹੈੱਡ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਯੋਜਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਰੀਕੇ ਝੀਲ ਵਿੱਚ ਤਲਾਅ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਲ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦੇ ਤਕਨੀਕੀ ਜਾਂ ਜਲ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਜਲ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਤਕਨੀਕੀ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੇਚੀਦਗੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੱਡੀਆਂ ਬਜਟੀ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਜੋ ਮਾਲਵਾ ਜਲ ਨਹਿਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਡਿਜ਼ਾਈਨ/ਲੇਆਉਟ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੀ-ਗੁਟਿੰਗ ਜਾਂ ਦਿਸ਼ਾ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਰੋਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਤਕਨੀਕੀ ਤਰਕ: ਦਬਾਅ ਵਾਲਾ ਪਾਈਪਲਾਈਨ ਨੈੱਟਵਰਕ

ਖੇਤਰ ਦੇ ਭੂਗੋਲਿਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਰਵੇਖਣਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਦਰਤੀ ਸਤਹ ਪੱਧਰ ਕਮਾਂਡ ਖੇਤਰ ਦੇ (NSL) ਮਾਲਵਾ ਚੈਨਲ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪੂਰੇ ਸਪਲਾਈ ਪੱਧਰ (FSL) ਦੇ ਪੱਧਰ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੱਚੇ ਜਾਂ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਹਨ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸਿੰਚਾਈ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਢੁਕਵਾਂ ਅਤੇ ਕਿਫ਼ਾਇਤੀ ਤਰੀਕਾ, ਭਾਵ, ਗੁਰੂਤਾ ਪ੍ਰਵਾਹ ਦੁਆਰਾ, ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਖੇਤਰ ਦੀ ਸਿੰਚਾਈ ਲਈ ਕਮਾਂਡ ਥਰੂ ਲਿਫਟ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

7.0 ਵਾਧੂ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧਨ

ਜਨਤਕ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ

ਜਨਤਕ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੁੱਖ ਭਾਈਚਾਰਕ ਉਮੀਦਾਂ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਅਤੇ ਢੁਕਵਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ, ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ (ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਕਬਾਇਲੀ ਕਾਮਿਆਂ) ਲਈ ਨੌਕਰੀ ਦਾ ਭਰੋਸਾ, ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦੀਆਂ ਹਨ।

ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ (R&R) ਯੋਜਨਾ RFACTLARR ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ (PAFs) ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮਿਲੇ।

ਜੋਖਮ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਆਫ਼ਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਯੋਜਨਾ (DMP)

ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜੋਖਮ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿੱਚ ਓਵਰਟੌਪਿੰਗ ਅਸਫਲਤਾ, ਪਾਈਪਿੰਗ ਅਸਫਲਤਾ, ਅਤੇ ਭੂਚਾਲ ਅਸਫਲਤਾ ਵਰਗੇ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂ ਦੀ ਮਾਡਲਿੰਗ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਡਾਊਨਸਟ੍ਰੀਮ ਜੋਖਮ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਆਫ਼ਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਸੁਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਡੀਐਮਪੀ ਇੱਕ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਚੇਤਾਵਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ (EWS) ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਐਕਸ਼ਨ ਪਲਾਨ (EAP) ਸਥਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਆਫ਼ਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਸਥਾਗਤ ਤਾਲਮੇਲ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਜੋਖਮ-ਘਟਾਉਣ ਵਾਲੇ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ₹80 ਲੱਖ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਲਾਜ਼ਮੀ ਤਕਨੀਕੀ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ (NCSDP) ਤੋਂ ਖ਼ਤਰਾ ਮਾਡਲਿੰਗ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸੰਚਾਲਨ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਫੰਡਿੰਗ ਤੱਕ ਇਹ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਪਹੁੰਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਜੋਖਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

9.0 ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਾਭ

ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਲਾਭ ਹੋਣਗੇ:

- **ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਲਾਭ:** ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਮੁੱਖ ਲੋੜ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸਿੰਚਾਈ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਲੋੜ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਸਰਹਿੰਦ ਨਹਿਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਟੇਲ ਏਰੀਆ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਬਣਦੀ ਨਹਿਰੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸਿੰਚਾਈ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਭੂਮੀਗਤ ਪਾਣੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਡੀਪੀਆਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਐਸਤਨ 4535 ਕਿਊਬਿਕ ਫੁੱਟ ਪ੍ਰਤੀ ਸਕਿੰਟ ਪਾਣੀ ਹਰੀਕੇ ਹੈਂਡਵਰਕਸ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਵੱਲ ਛੱਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ 773 ਕਿਊਬਿਕ ਫੁੱਟ/ਸਕਿੰਟ ਹੀ ਹੁਸੈਨੀਵਾਲਾ ਹੈਂਡਵਰਕਸ ਦੇ ਉੱਪਰਲੇ ਪਾਸੇ ਇਸਦੇ ਆਫ-ਟੇਕਿੰਗ ਚੈਨਲਾਂ ਨੂੰ ਫੀਡ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਬਚੀ ਐਸਤਨ 3762 ਕਿਊਬਿਕ ਫੁੱਟ/ਸਕਿੰਟ ਅਣਵਰਤੀ ਮਾਤਰਾ ਹੁਸੈਨੀਵਾਲਾ ਹੈਂਡਵਰਕਸ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵੱਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਇਸ ਵਾਧੂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਭੂਮੀਗਤ ਪਾਣੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਖੇਤਰ ਦੀ ਸਿੰਚਾਈ ਪਾਣੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗਾ।
- ਸਮਰਪਿਤ CER ਅਤੇ LADP ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਰਾਹੀਂ ਨਵੇਂ ਭਾਈਚਾਰਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਫੰਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

- **ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ :** ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਖੇਤਰ ਦੇ ਭੂਮੀਗਤ ਪਾਣੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਧਾਰ ਕਰੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਭੂਮੀਗਤ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਰੋਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਰਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਹ ਨਹਿਰ ਸਿੰਚਾਈ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਣੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਹੁਮੈਨੀਵਾਲਾ ਹੈਂਡਵਰਕਸ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਵਹਿ ਰਹੇ ਵਾਧੂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਭੂਮੀਗਤ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਘਟਾਏਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਿੰਚਾਈ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਹਿਰ ਵਿੱਚ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਸੇਲਰ ਪੰਪ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ ਜੋ ਬਿਜਲੀ ਜਾਂ ਬਾਲਣ ਅਧਾਰਤ ਪੰਪਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨਿਕਾਸ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਬਚਾਏਗਾ।
- **ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਲੋੜਾਂ :** ਇਹ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਉਪਯੋਗੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਮੱਥੂ, ਜ਼ੀਰਾ, ਤਲਵੰਡੀ ਭਾਈ, ਮੁੱਦਕੀ, ਕੋਟ ਕਪੂਰਾ, ਜੈਤੋ, ਦੇਦਾ, ਭੁੱਲਰ, ਮੰਡੀ ਬਰੀਵਾਲਾ, ਬਾਦਲ, ਵੜਿੰਗ ਖੇੜਾ ਵਰਗੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿੰਚਾਈ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਲਈ ਨਹਿਰੀ ਪਾਣੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਨੁਸਾਰ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਮਾਲਵਾ ਨਹਿਰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਅਬੋਹਰ ਅਤੇ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਘਾਟ ਵਾਲੇ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਏਗੀ। ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਚੈਨਲ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ 2005.36 ਕਿਊਸਿਕ ਹੋਵੇਗੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਗਭਗ 2 ਲੱਖ ਹੈਕਟੇਅਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਿੰਚਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਨਹਿਰ ਦੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਪੈਂਦੇ ਖੇਤਰ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦਾ ਇੱਕ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲ ਸਰੋਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਖੇਤਰ ਦੀ ਫਸਲ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੀ ਔਸਤ ਤੱਕ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਰਾਜ ਦੇ ਇਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਭੂਮੀਗਤ ਪਾਣੀ ਦੇ ਘਟਦੇ ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਭੂਮੀਗਤ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਾੜੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪੀਣ ਵਾਲਾ ਪਾਣੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ।

10.0 ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਯੋਜਨਾ (EMP)

ਵਿਆਪਕ EMP ਲਈ ਕੁੱਲ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਲਾਗਤ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੰਕਟਕਾਲੀਨ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ₹6.34 ਕਰੋੜ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਪਾਲਣਾ ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿੱਤੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 4: ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਯੋਜਨਾ ਲਈ ਬਜਟ ਪ੍ਰਬੰਧ

ਸ. ਨੰ.	ਕੰਪੋਨੈਂਟਸ	ਵੇਰਵਾ	ਯੂਨਿਟ	ਮਾਤਰਾ	ਯੂਨਿਟ ਲਾਗਤ	ਕੁੱਲ ਲਾਗਤ
--------	-----------	-------	-------	-------	------------	-----------

ਸ. ਨੰ.	ਕੰਪੋਨੈਂਟਸ	ਵੇਰਵਾ	ਯੂਨਿਟ	ਮਾਤਰਾ	ਯੂਨਿਟ ਲਾਗਤ	ਕੁੱਲ ਲਾਗਤ
1	ਘਟਾਉਣ/ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਲਾਗਤ					
1.1	ਨਿਰਮਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਪੜਾਅ					
1.1.1	ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ	ਡੂੰਘਿਆ ਹੋਇਆ ਖੇਤਰ	LA ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ			0
1.1.2	ਪਾਣੀ	ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੈਂਡ ਪੰਪਾਂ, ਪਾਣੀ ਸਟੋਰੇਜ ਟੈਂਕਾਂ, ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਖੂਹਾਂ, ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਟੂਟੀਆਂ, OHT ਆਦਿ ਦੀ ਮੁੜ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਉਸਾਰੀ।	ਉਪਯੋਗਤਾ ਸ਼ਿਫਟਿੰਗ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ			0
1.2	ਉਸਾਰੀ ਪੜਾਅ					
1.2.1	ਜੈਵ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਸੰਭਾਲ	ਜੈਵ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਸੰਭਾਲ ਅਧੀਨ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਉਪਾਅ	ਉੱਕਾ ਪੁੱਕਾ			₹ 80,00,000
1.2.3	ਬੂਟੇ ਲਗਾਉਣਾ	ਸੜਕ ਕਿਨਾਰੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਪੌਦਿਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਗੋਲਾਕਾਰ ਟ੍ਰੀ ਗਾਰਡ	ਨੰ.	2000	₹ 500	₹ 10,00,000
1.2.4	ਢਲਾਨ/ਤੱਟਬੰਦੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ	ਘਾਹ ਅਤੇ ਜੜੀਆਂ ਬੂਟੀਆਂ/ਹੋਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਉਪਾਵਾਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹ ਦੀ ਟਰਫਿੰਗ	ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਲਾਗਤ ਵਿੱਚ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ			₹ 0
1.2.5	ਬਨਸਪਤੀ	ਉਸਾਰੀ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਖਾਣਾ ਪਕਾਉਣ ਵਾਲੇ ਬਾਲਣ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਅਤੇ ਵੰਡ ਦੀ ਲਾਗਤ	ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਲਾਗਤ ਵਿੱਚ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ			₹ 0
1.2.6	ਹਵਾ	ਪਾਣੀ ਦੇ ਛਿੜਕਾਅ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾਲ ਧੂੜ ਪ੍ਰਬੰਧਨ	ਟੈਂਕਰ	1500	₹ 500	₹ 7,50,000
1.2.7	ਆਵਾਜਾਈ	ਉਸਾਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਢੇਆ-ਢੁਆਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਾਹਨ ਲਈ ਕਵਰ	ਵਾਹਨ	50	₹ 5,000	₹ 2,50,000
1.2.8	ਠੋਸ ਰਹਿੰਦ-	ਉਸਾਰੀ ਵਿਹੜੇ ਅਤੇ	ਉੱਕਾ ਪੁੱਕਾ			₹ 35,00,000

ਸ. ਨੰ.	ਕੰਪੋਨੈਂਟਸ	ਵੇਰਵਾ	ਯੂਨਿਟ	ਮਾਤਰਾ	ਯੂਨਿਟ ਲਾਗਤ	ਕੁੱਲ ਲਾਗਤ
	ਖੁੰਹਦ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ	ਲੇਬਰ ਕੈਂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀਵਰੇਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਹਿੰਦ-ਖੁੰਹਦ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ				
ਉਪ-ਜੋੜ (a)						₹ 1,35,00,000
2	ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਾਗਤ					
2.1	ਉਸਾਰੀ ਪੜਾਅ					
2.1.1	ਹਵਾ	ਸੀਪੀਸੀਬੀ ਮਿਆਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਹਵਾ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਗੈਸੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਲੈਣ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ	ਨੰ.	60	6,000 ਰੁਪਏ	3,60,000 ਰੁਪਏ
2.1.2	ਪਾਣੀ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ	ਪਾਣੀ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ (ਭੂਮੀਗਤ ਪਾਣੀ + ਸਤਹੀ ਪਾਣੀ) ਦੇ ਨਮੂਨਿਆਂ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ	ਨੰ.	60	5,000 ਰੁਪਏ	3,00,000 ਰੁਪਏ
2.1.3	ਸ਼ੋਰ	ਉਪਕਰਣ ਯਾਰਡਾਂ, ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਖੇਤਰਾਂ ਅਤੇ ਬਸਤੀਆਂ 'ਤੇ ਸ਼ੋਰ ਪੱਧਰ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ	ਨੰ.	60	2,000 ਰੁਪਏ	1,20,000 ਰੁਪਏ
2.1.4	ਮਿੱਟੀ	ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਲੈਣਾ	ਨੰ.	60	5,000 ਰੁਪਏ	3,00,000 ਰੁਪਏ
2.1.5	ਡੀਜੀ ਸੈੱਟ	ਡੀਜੀ ਸੈੱਟ ਨਿਗਰਾਨੀ	ਨੰ.	20	5,000 ਰੁਪਏ	1,00,000 ਰੁਪਏ
2.1.6	ਬੂਟੇ ਲਗਾਉਣਾ	ਪਹੁੰਚ ਸੜਕ 'ਤੇ ਪੌਦੇ ਲਗਾਉਣਾ ਅਤੇ ਹਰਾ ਵਿਕਾਸ	EMP ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ			₹ 0
ਉਪ-ਜੋੜ (ਅ)						₹ 11,80,000
2.2	ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਸਟੇਜ					
2.2.1	ਹਵਾ	10 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਾਰ SC/AE ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਮਾਹਿਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਬੇਸਲਾਈਨ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੇ CPCB ਮਿਆਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਹਵਾ	ਨੰ.	80	6,000 ਰੁਪਏ	4,80,000 ਰੁਪਏ

ਸ. ਨੰ.	ਕੰਪੋਨੈਂਟਸ	ਵੇਰਵਾ	ਯੂਨਿਟ	ਮਾਤਰਾ	ਯੂਨਿਟ ਲਾਗਤ	ਕੁੱਲ ਲਾਗਤ
		ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਗੈਸੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਲੈਣਾ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨਾ।				
2.2.2	ਪਾਣੀ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ	ਨਮੂਨਿਆਂ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ (ਮਾਨਸੂਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 10 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਦੋ ਵਾਰ 2 ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਭੂਮੀਗਤ ਪਾਣੀ + ਸਤਹੀ ਪਾਣੀ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਬੇਸਲਾਈਨ ਨਿਗਰਾਨੀ, ਭੂਮੀਗਤ ਪਾਣੀ, ਸਤਹੀ ਪਾਣੀ।)	ਨੰ.	120	5,000 ਰੁਪਏ	₹ 6,00,000
2.2.3	ਸ਼ੋਰ	10 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਾਰ SC/AE ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਮਾਹਿਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਬੇਸਲਾਈਨ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੇ ਸ਼ੋਰ ਪੱਧਰ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ।	ਨੰ.	80	2,000 ਰੁਪਏ	₹ 1,60,000
2.2.4	ਮਿੱਟੀ	ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਲੈਣ ਜਿੱਥੇ 10 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਾਰ ਬੇਸਲਾਈਨ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।	ਨੰ.	80	5,000 ਰੁਪਏ	₹ 4,00,000
ਉਪ-ਜੋੜ (C)						16,40,000 ਰੁਪਏ
3	ਫੁਟਕਲ ਲਾਗਤ					
3.1	ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ ਵਿਕਾਸ	ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ ਦਾ ਵਿਕਾਸ		ਉੱਕਾ ਪੁੱਕਾ		42,62,500 ਰੁਪਏ
3.2	ਮੱਕ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ	ਮਲ-ਮੁਤਰ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ		ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਲਾਗਤ ਵਿੱਚ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ		-
3.3	ਕਿਰਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤਾਂ	ਲੇਬਰ ਕੈਂਪ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ		ਉੱਕਾ ਪੁੱਕਾ		1,12,16,000 ਰੁਪਏ

ਸ. ਨੰ.	ਕੰਪੋਨੈਂਟਸ	ਵੇਰਵਾ	ਯੂਨਿਟ	ਮਾਤਰਾ	ਯੂਨਿਟ ਲਾਗਤ	ਕੁੱਲ ਲਾਗਤ
		ਪੀਪੀਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ				
3.4	ਆਫ਼ਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਯੋਜਨਾ	ਚੇਤਾਵਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ, ਸੰਚਾਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ		ਉੱਕਾ ਪੁੱਕਾ		10,45,000 ਰੁਪਏ
3.5	CAT ਯੋਜਨਾ	ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਲਾਜ, ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਆਦਿ।		ਉੱਕਾ ਪੁੱਕਾ		2,03,81,480 ਰੁਪਏ
3.6	CAD ਯੋਜਨਾ	ਕਮਾਂਡ ਏਰੀਆ (16,375 ਹੈਕਟੇਅਰ) ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਬਜਟੀ ਪ੍ਰਬੰਧ		ਉੱਕਾ ਪੁੱਕਾ		30,00,000 ਰੁਪਏ
3.7	ਸਥਾਨਕ ਖੇਤਰ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ	ਭਾਈਚਾਰਕ ਭਲਾਈ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ		ਉੱਕਾ ਪੁੱਕਾ		30,00,000 ਰੁਪਏ
3.8	ਸਿਖਲਾਈ	ਸਾਈਟ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰ ਅਤੇ ਉਸਾਰੀ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਿਖਲਾਈ		ਕਿਰਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ		-
3.9	ਵਕਾਲਤ ਅਤੇ ਨੀਤੀ ਨਿਰਮਾਣ	ਨੀਤੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਲਈ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ, ਜੰਗਲਾਤ ਵਿਭਾਗ, ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ, ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਗਠਨਾਂ ਆਦਿ ਨਾਲ 2 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਸਮੱਥਿਆ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕਰਨਾ।	ਤਿਆਰੀ	8	50,000 ਰੁਪਏ	4,00,000 ਰੁਪਏ
3.10	ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਤੇ ਲੌਜਿਸਟਿਕਸ ਖਰਚੇ	2 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸੜਕ ਉਪਭੋਗਤਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਆਯੋਜਨ	ਛੇ ਮਾਸਿਕ	4	50,000 ਰੁਪਏ	2,00,000 ਰੁਪਏ

ਸ. ਨੰ.	ਕੰਪੋਨੈਂਟਸ	ਵੇਰਵਾ	ਯੂਨਿਟ	ਮਾਤਰਾ	ਯੂਨਿਟ ਲਾਗਤ	ਕੁੱਲ ਲਾਗਤ
3.11	ਫੁਟਕਲ ਚੀਜ਼ਾਂ	ਹਰੇਕ ਕੈਂਪ ਲਈ ਡਿਜੀਟਲ ਕੈਮਰੇ, ਸਾਊਂਡ ਲੈਵਲ ਮੀਟਰ, GPS ਆਦਿ ਦਾ 1 ਸੈੱਟ	ਨੰ.	2	1,00,000 ਰੁਪਏ	2,00,000 ਰੁਪਏ
ਉਪ-ਜੋੜ (d)						4,37,04,980 ਰੁਪਏ
ਕੁੱਲ ਲਾਗਤ (a + b + c + d)						6,00,24,980 ਰੁਪਏ
ਕੁੱਲ ਵਾਤਾਵਰਣ ਲਾਗਤ 'ਤੇ 5% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਅਚਨਚੇਤ						34,74,000 ਰੁਪਏ
ਸਮੁੱਚੀ ਗਿਣਤੀ						6,34,98,980 ਰੁਪਏ
ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ: - ਛੇ ਕਰੋੜ, ਚੌਤੀ ਲੱਖ, ਅਠਨਵੇਂ ਹਜ਼ਾਰ, ਨੌਂ ਸੌ ਅੱਸੀ ਸਿਰਫ਼।						

ਕੈਚਮੈਂਟ ਏਰੀਆ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ (CAT) ਯੋਜਨਾ

CAT ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਲੰਬੀ ਉਮਰ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਕੁੱਲ ਭੰਡਾਰਨ ਸਮਰੱਥਾ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਲਿਥਿਕ ਯੂਸਟੋਰਬੈਂਟਸ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਜੋ "ਗੰਭੀਰ ਕਟੌਤੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ" ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਯੋਜਨਾ ਜੈਵਿਕ ਅਤੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਉਪਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ 2.04 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਬਜਟ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਲਾਜ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਮਿੱਟੀ ਨੁਕਸਾਨ ਸਮੀਕਰਨ (RUSLE) ਅਤੇ ਸਿਲਟ ਉਪਜ ਸੂਚਕਾਂਕ (SYI) ਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਪਛਾਣੇ ਗਏ 'ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ' ਅਤੇ 'ਗੰਭੀਰ' ਕਟੌਤੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ (ਲਗਭਗ 389.34 ਹੈਕਟੇਅਰ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਉੱਚ-ਜੋਖਮ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿਲਟੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਫਲ ਲਾਗੂਕਰਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਮਲ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਉਪਯੋਗਤਾ

ਮਲਬਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਯੋਜਨਾ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਕੁੱਲ ਪੈਦਾ ਹੋਏ 878,493 ਘਣ ਮੀਟਰ ਮਲਬੇ ਵਿੱਚੋਂ, ਇੱਕ ਅਸਧਾਰਨ 97.5% (8,56,835) ਨੂੰ ਨਿਰਮਾਣ ਹਿੱਸਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹੁੰਚ ਸੜਕਾਂ ਅਤੇ ਸਾਈਟ ਰਿਕਲੇਮੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਤੁਰੰਤ ਮੁੜ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਮਨੋਨੀਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਰੋਤ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਬਾਹਰੀ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਾਲੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਸਿਰਫ 11,780 ਦਾ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਹਿੱਸਾ ਛੱਡਦੀ ਹੈ।

ਜੈਵ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਯੋਜਨਾ (BMP)

1:10 ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਜੰਗਲਾਤ (CA), ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ ਸੁਧਾਰ ਉਪਾਅ, ਅਤੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵੇਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਡਿਊਲ I ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਖਾਸ ਯਤਨ। ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਸਮਰਪਿਤ ਗਤੀਵਿਧੀ ਲੈਂਟਾਨਾ ਕਮਾਰਾ ਅਤੇ ਪਾਰਥੇਨੀਅਮ ਹਿਸਟੋਰੋਫੋਰਸ ਵਰਗੀਆਂ ਹਮਲਾਵਰ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਮੂਲ ਬਨਸਪਤੀ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰਾ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਕਮਾਂਡ ਏਰੀਆ ਅਤੇ ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ ਵਿਕਾਸ

ਕਮਾਂਡ ਏਰੀਆ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ (CAD) ਯੋਜਨਾ, ਜਿਸਦਾ ਬਜਟ ₹30 ਲੱਖ ਹੈ, 86,087 ਹੈਕਟੇਅਰ CCA ਵਿੱਚ ਦਬਾਅ ਵਾਲੇ ਸੂਖਮ-ਸਿੰਚਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਕੁਸ਼ਲ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਸੰਸਥਾਗਤ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਰੂਪਰੇਖਾ ਤਿਆਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਪੂਰਕ ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ 42.63 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਦੇਸੀ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ (ਕੈਟਲਾ, ਰੇਹੂ, ਮ੍ਰਿਗਲ) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਟਿਕਾਊ ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜੋ ਇੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਸਹਾਇਕ ਆਰਥਿਕ ਲਾਭ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸੰਸਥਾਗਤ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਅਤੇ OHS

EMP ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਜਲ ਸਰੋਤ ਵਿਭਾਗ (WRD) ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸਮਰਪਿਤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਸੈੱਲ (EMC) ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸਦੀ ਅਗਵਾਈ ਇੱਕ ਮਨੋਨੀਤ ਮੈਂਬਰ (E&F) ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਕਿੱਤਾਮੁਖੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ (OHS) ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਤੇ ਕਿਰਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ 200 ਉੱਚ-ਐਕਸਪੋਜ਼ਰ ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਿੱਜੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਕਰਣ (PPE) ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸ਼ੋਰ (85 dB(A) ਸੀਮਾ) ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ।

ਸਾਰਣੀ 5: ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਯੋਜਨਾ

EMP ਕੰਪੋਨੈਂਟ	ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਇਕਸਾਰਤਾ
ਕੈਚਮੈਂਟ ਏਰੀਆ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ (CAT) ਯੋਜਨਾ	ਕਟੌਤੀ ਕੰਟਰੋਲ, ਜਲ ਭੰਡਾਰ ਦੀ ਲੰਬੀ ਉਮਰ, ਗਾਦ ਉਪਜ ਪ੍ਰਬੰਧਨ
ਕਿਰਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤਾਂ (OHS)	ਵਰਕਰ ਸਿਹਤ, ਪੀਪੀਈ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਿਖਲਾਈ (85 ਡੀਬੀ(ਏ) ਐਕਸਪੋਜ਼ਰ ਸੀਮਾ)
ਆਫ਼ਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਯੋਜਨਾ (DMP)	ਜ਼ੁਰੂਆਤੀ ਚੇਤਾਵਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ, ਸੰਚਾਰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ
ਜੈਵ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਯੋਜਨਾ (BMP)	ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਜੰਗਲਾਤ, ਹਮਲਾਵਰ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਦਾ ਖਾਤਮਾ
ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ	ਜਲ ਭੰਡਾਰ ਵਾਤਾਵਰਣ, ਸਥਾਨਕ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਵਧਾਉਣਾ

EMP ਕੰਪੋਨੈਂਟ	ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਇਕਸਾਰਤਾ
ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਿਗਰਾਨੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ	ਹਵਾ, ਪਾਣੀ, ਸ਼ੋਰ, ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ (ਉਸਾਰੀ ਪੜਾਅ)
ਸਥਾਨਕ ਖੇਤਰ ਵਿਕਾਸ (LADP)/CER	ਭਾਈਚਾਰਕ ਭਲਾਈ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ, ਹੁਨਰ ਵਿਕਾਸ

ਸਰੋਤ: ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਯੋਜਨਾ

11.0 ਭਾਈਚਾਰਕ ਭਲਾਈ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ

ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਭੌਤਿਕ ਕਾਰਜ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਪਰੇ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸਦੇ ਕਿਰਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਸੰਪੂਰਨ ਭਲਾਈ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਰਣਨੀਤਕ ਏਕੀਕਰਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਥਿਰਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ, ਸਮਾਜਿਕ ਜੋਖਮਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਅਤੇ ਇੱਕ ਟਿਕਾਊ ਵਿਰਾਸਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਵਿੱਤੀ ਯੋਜਨਾ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਬਾਇਲੀਆਂ ਦੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਸਰੋਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵੇਰਵਾ ਜੋ ਆਦਿਵਾਸੀ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਵਾਇਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਜੰਗਲੀ ਸਰੋਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਸੰਭਾਵੀ ਸਮਾਜਿਕ ਟਕਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਰਣਨੀਤਕ ਉਪਾਅ ਹੈ।

ਸਾਰਣੀ 6: ਭਾਈਚਾਰਕ ਭਲਾਈ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਯੋਜਨਾ

ਸ. ਨੰ.	ਵੇਰਵਾ	ਰਕਮ
1	ਹੁਨਰ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ (ਨਿਰਮਾਣ ਅਵਧੀ)	
(i)	ਬੱਕਰੀ ਪਾਲਣ, ਮੁਰਗੀ ਪਾਲਣ, ਨਰਸਰੀ ਪਾਲਣ, ਬਾਗਬਾਨੀ, ਰਸੋਈ ਬਾਗ ਆਦਿ ਲਈ ਸਿਖਲਾਈ।	10,00,000 ਰੁਪਏ
(ii)	ਮਹਿਲਾ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਸਿਖਲਾਈ (ਰਸੋਈ ਬਾਗ, ਸਿਲਾਈ, ਕਿੱਟਾਂ)	10,00,000 ਰੁਪਏ
2	ਕਬਾਇਲੀਆਂ ਦੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਬਹਾਲੀ (ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਲ)	
(i)	ਸਥਾਨਕ ਸਮੂਹਾਂ ਲਈ ਵਰਕਸ਼ਾਪ	5,00,000 ਰੁਪਏ
(ii)	ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਲਈ ਸਥਾਨਕ ਸਹਾਇਤਾ	5,00,000 ਰੁਪਏ
	ਕੁੱਲ	30,00,000 ਰੁਪਏ

ਭਾਈਚਾਰਕ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਫੀਡਬੈਕ ਲੂਪ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਸੰਭਾਵੀ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਬਦਲਦਾ ਹੈ:

1. **ਸੁਰੂਆਤੀ ਚੁਣੌਤੀ:** ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਵਿਕਾਸ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜੰਗਲਾਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਆਦਿਵਾਸੀ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਲਈ ਰਵਾਇਤੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਸਰੋਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਾਜਿਕ ਟਕਰਾਅ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇਰੀ ਦਾ ਜੋਖਮ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।
2. **ਰਣਨੀਤਕ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ:** ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨਿਸ਼ਾਨਾਬੱਧ ਭਾਈਚਾਰਕ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ₹30,00,000 ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਆਮ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਕਾਰਜ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ ਰਣਨੀਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਹੁਨਰ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬੱਕਰੀ ਪਾਲਣ, ਮੁਰਗੀਆਂ ਪਾਲਣ, ਨਰਸਰੀ ਪਾਲਣ, ਬਾਗਬਾਨੀ ਸਿਖਲਾਈ, ਰਸੋਈ ਬਾਗ ਆਦਿ ਵਿੱਚ 5 ਸਿਖਲਾਈ ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਲਈ 10,00,000 ਰੁਪਏ ਅਲਾਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਥਾਨਕ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਲਈ ਨਵੀਂ, ਵਿਭਿੰਨ ਅਤੇ ਟਿਕਾਊ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਭਾਵੀ ਵਿਘਨ ਲਈ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਮਹਿਲਾ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਦੇ 5 ਸਿਖਲਾਈ ਸੀਜ਼ਨਾਂ ਲਈ ਵਾਧੂ 10,00,000 ਰੁਪਏ ਸਥਾਨਕ ਘਰਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਆਰਥਿਕ ਮੌਕਿਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਭਿੰਨ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।
3. **ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਨਤੀਜਾ:** ਇਹ ਸਰਗਰਮ ਪਹੁੰਚ ਸਦਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਤੋਂ "ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਜਿਕ ਲਾਇਸੈਂਸ" ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਵਰਕਸ਼ਾਪਾਂ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਲਈ ਸਮਰਥਨ ਰਾਹੀਂ ਸਥਾਨਕ ਕਬਾਇਲੀ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪਛਾਣ ਲਈ ਡੂੰਘਾ ਸਤਿਕਾਰ ਦਿਖਾ ਕੇ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਾਖ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੇ ਜੋਖਮ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਨੀਂਹ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਰਣਨੀਤਕ ਨਿਵੇਸ਼ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਭਾਈਵਾਲ ਵਜੋਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਡਿਵੈਲਪਰ ਵਜੋਂ, ਇੱਕ ਸੁਚਾਰੂ ਅਤੇ ਵਧੇਰੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਸੰਚਾਲਨ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

12.0 ਸਿੱਟਾ

ਮਾਲਵਾ ਨਹਿਰ ਸਿੰਚਾਈ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ, ਜਿਸਨੇ ਵਿਆਪਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਤਕਨੀਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹੀ, ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਭਦਾਇਕ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੱਜਣ ਵਾਲੀ ਧੂੜ ਅਤੇ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਸ਼ੋਰ (ਨੇੜਲੇ ਰੀਸੈਪਟਰਾਂ 'ਤੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 53.6 dB (A) ਅਨੁਮਾਨਿਤ), ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਯੋਜਨਾ (EMP) ਦੇ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਇੱਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ 86,087 ਹੈਕਟੇਅਰ ਵਿੱਚ 100% ਸਿੰਚਾਈ ਤੀਬਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ। ਵਾਤਾਵਰਣ ਪਾਲਣਾ ਲਈ ਕੁੱਲ ਵਿੱਤੀ ਖਰਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 6.34 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਸਮਰਪਿਤ

EMP ਬਜਟ, ਅਤੇ NCSDP ਦੁਆਰਾ ਭੂਚਾਲ ਜ਼ੋਨ III ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲਈ ਸਾਈਟ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਚਾਲ ਅਧਿਐਨ ਲੋੜ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਟਿਕਾਊ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਵਧੀ ਹੋਈ ਪਾਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਖੇਤਰੀ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਲਈ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਥੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ।
